

OV KSČM DOMAŽLICE

Nejdůležitější události v Evropské unii v roce 2010

Ivan Cinka (HaNo 22. 12. 2010)

Leden

1. - Předsednictví v Evropské unii se ujalo na půl roku Španělsko.
- Do úřadu nastoupil první prezident v dějinách EU Herman Van Rompuy.
7. – Evropská komise vybrala ve výběrovém řízení tři firmy, jež dostanou zakázku vybudovat unijní systém satelitní navigace Galileo: německou OHB System AG, francouzskou Arianespace a italskou ThalesAleniaSpace.

Únor

9. - Evropský parlament schválil novou Evropskou komisi v čele s José Barrosem; úřadu se Evropská komise ujala 10. února.
11. - Mimořádný summit Evropské unie se dohodl na pomoci silně zadluženému Řecku, neschválil však žádnou konkrétní nabídku; řecká vláda po unii ani žádnou finanční pomoc nežádala.
- Evropský parlament odmítl přechodnou dohodu mezi Evropskou unií a Spojenými státy o sdílení dat o bankovních převodech; poprvé tak použil veto u mezinárodní smlouvy, jak mu to nově umožnila Lisabonská smlouva. Novou dohodu (na pět let) schválil Evropský parlament 8. července.

25. - Poslanci Evropského parlamentu schválili navýšení peněz pro své asistenty a na vytvoření nových pracovních míst, celkem o 13,4 milionu eur; argumentovali tím, že víc peněz a nové spolupracovníky potřebují kvůli Lisabonské smlouvě, která jim zvýšila pravomoci.

Březen

2. – Evropská komise povolila pěstovat v zemích Evropské unie geneticky modifikované brambory Amflora firmy BASF k průmyslovému využití. Je to poprvé za 12 let, kdy Evropská komise poskytla nové povolení k pěstování geneticky modifikovaných plodin. Kromě brambor dala Evropská komise povolení třem typům kukuřice od firmy Monsanto.
3. – Evropská komise představila novou unijní strategii Evropa 2020 s řadou cílů ve vědě či sociální oblasti, nevedla ale prostředky, jak cílů dosáhnout. Navázala tak na Lisabonskou strategii, jež měla z Evropské unie do roku 2010 udělat nejdynamičtější ekonomiku světa, v polovině desetiletky byly ale mety sníženy.
- 25.-26. - Summit Evropské unie se mimo jiné shodl na pomoci zadluženému Řecku.

Duben

5. - Začal platit nový systém pravidel udělování víz pro vstup do Schengenského prostoru.
23. - Řecko oficiálně požádalo u Mezinárodního měnového fondu (MMF) a institucí Evropské unie o aktivaci dosud největšího mezinárodního balíku finanční pomoci až 45 miliard eur (asi 1,1 bilionu Kč). V květnu byla částka navýšena na 110 miliard eur na tři roky.

Květen

9. - Ministři financí Evropské unie se dohodli, že státy, v nichž se platí eurem, v případě nutnosti poskytnou členům eurozóny až 440 miliard eur formou dvoustranných půjček a dalších 60 miliard eur Evropská komise vyčlení z rezervy rozpočtu Evropské unie.
- 18.-19. - Na summitu Evropská unie-Latinská Amerika v Madridu byla podepsána dohoda o volném obchodu se zeměmi Střední Ameriky.
28. – Evropská komise navrhla zjednodušení pravidel pro čerpání z fondů Evropské unie; žadatelům ubude »papírování« a budou si moci ponechat úroky z dotací.

Červen

7. - Ministři financí eurozóny se v Lucemburku dohodli na detailech záchranného fondu ve výši 500 miliard eur, který má zabránit šíření dluhové krize a obnovit důvěru v euro; dalších 250 miliard má jít na stejný účel přes MMF. Fond (společnost pod lucemburským právem) začal fungovat 4. srpna poté, co 90 procent podílníků (zemí) dokončilo schvalování potřebných norem.

8. - Ministři financí Evropské unie se dohodli na větších kontrolních pravomocích pro Eurostat; důvodem je stav veřejných financí zemí Evropské unie i fakt, že Řecko před vstupem do eurozóny zfalšovalo údaje o stavu svých veřejných financí.

10. – Evropská komise zveřejnila přísnější pravidla pro využívání biopaliv v Evropské unii. Důvodem je řada vědeckých studií, podle nichž jsou biopaliva nepřímo škodlivější pro ovzduší než klasická. Uvádí se to i v analýze, kterou Evropská komise zveřejnila až letos v březnu (původně ji od souhrnné zprávy o biopalivech odstříhla).

17.-18. - Summit Evropské unie mimo jiné stvrdil přijetí eura v Estonsku od ledna 2011, dohodl se na posuzování národních rozpočtových parametrů (nejde prý ale o kontrolu rozpočtů v Bruselu před jejich schválením v národních parlamentech), schválil přísnější sankce vůči Íránu kvůli jeho jadernému programu a shodl se na tom, že v brzké době EU zahájí vstupní jednání s Islandem.

Červenec

1. - Předsednictví v Evropské unii se na půl roku ujala Belgie.

7. - Evropský parlament schválil směrnici, která omezí výplaty bonusů bankéřům a jež má začít platit od roku 2011.

8. – Evropský parlament schválil pětiletou dohodu mezi Evropskou unií a Spojenými státy o předávání bankovních dat Američanům, která má pomoci v boji s terorismem.

26. - Ministři zahraničí Evropské unie přijali balík sankcí vůči Íránu kvůli jeho jadernému programu, a to výrazně nad rámec sankcí, které v červnu přijala Rada bezpečnosti OSN.

27. - Island zahájil rozhovory o vstupu do Evropské unie.

Září

7. - Předseda Evropské komise José Barroso přednesl ve Štrasburku před europoslanci první »zprávu o stavu unie«, v níž mimo jiné vyzval státy Evropské unie k boji s nadměrnými deficity a k přijímání dalších reforem pro dlouhodobější hospodářský růst.

- Ministři financí schválili reformu finančního dohledu v Evropské unii, která spočívá ve vytvoření čtyř panevropských regulačních orgánů, jež mají v Evropské unii dohlížet na bankovníctví, pojišťovnictví, finanční trhy a na vznik rizik pro celou unijní ekonomiku. Reformu schválil Evropský parlament v září, začít fungovat má od roku 2011.

16.-17. - Summit Evropské unie poznamenala prudká debata o romské otázce, vyvolaná francouzským vypovídáním příslušníků této menšiny zpět na Balkán.

21. – Evropský parlament schválil nařízení, jež má zmírnit dopady případné plynové krize; členské státy budou mimo jiné muset do tří let zajistit, aby bylo možné obrátit tok plynu v plynovodech.

29. – Evropská komise rozhodla zahájit právní kroky vůči Francii kvůli tomu, že nerespektuje pravidla volného pohybu osob (kvůli jejímu postupu vůči Romům); 15. října se Francie zavázala, že podle požadavků Evropské komise upraví zákony stran kontroverzní deportace Romů.

Říjen

4.-5. - Summit Evropská unie-Asie v Bruselu skončil dohodou na nutnosti dalších reforem Mezinárodního měnového fondu, jež by dodaly větší váhu rozvojovým ekonomikám, mimo jiné z Asie (Evropská unie se již o týden dříve shodla, že se v jejich prospěch vzdá dvou míst ve výkonném sboru Mezinárodního měnového fondu). Summit rovněž vyzval Čínu, aby více uvolnila kurz jüanu.

6. – Evropská unie podepsala s Jižní Koreou dohodu o volném obchodu; jde o první smlouvu svého druhu mezi Evropskou unií a asijským státem; účinná má být od července 2011.

20. - Europoslanci schválili meziinstitucionální dohodu s Evropskou komisí, na jejímž základě budou spolurozhodovat až o 90 procentech unijní legislativy; nutnost dohody vyplývá z Lisabonské smlouvy.

28.-29. - Summit Evropské unie v Bruselu schválil zpřísnění sankcí za nedodržování rozpočtové disciplíny, kterou nyní porušuje většina členských zemí, jednal též unijním rozpočtu pro rok 2011.

Listopad

9. – Evropská komise udělila 11 leteckým společnostem, včetně British Airways či Air France-KLM, pokutu 799,445 milionu eur za kartelové dohody v nákladní dopravě v letech 1999 až 2006.

11. – Evropský parlament schválil regulaci takzvaných hedgeových fondů, které se podle některých podílely na vzniku hospodářské a finanční krize v roce 2008; regulace začne platit od roku 2013.

16. - Zkrachovala jednání o rozpočtu Evropské unie pro rok 2011 mezi členskými státy a Evropským parlamentem (europoslanci navrhuji vyšší výdaje).

18. – Evropská komise představila svůj návrh společné zemědělské politiky po roce 2013, podle něhož sice nemá být ani v budoucnu jednotná sazba dotací pro členské země, ale každý farmář v Evropské unii bude mít zaručeno určité procento z průměrné sazby pro celou Evropskou unii. Evropská komise navrhla též horní limit u přímých plateb pro velké farmy.

20. – Spojené státy a Evropská unie na summitu v Lisabonu mimo jiné vyzvaly partnery ve skupině G20, aby se vyhnuly podhodnocování svých měn; summit se měl konat už v květnu, USA ho zrušily (údajně kvůli zmatkům ve vedení Evropské unie po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost i nedostatku témat, v nichž by bylo možné dosáhnout pokroku).

24. - Soudní dvůr Evropské unie zrušil rozhodnutí, podle něhož měly platy desítek tisíc úředníků unijních institucí vzrůst od července 2009 na základě rozhodnutí členských zemí jen o 1,85 procenta namísto komisí navrhovaných 3,7 procenta.

- Rusko se s Evropskou unií dohodlo na postupné eliminaci vývozních cel na suroviny, zejména dřevo, čímž udělalo velký krok ke členství ve Světové obchodní organizaci, o něž Moskva usiluje už 17 let.

28. - Ministři financí Evropské unie schválili finanční pomoci pro Irsko, jehož rozpočtový deficit rekordně vzrostl v důsledku nákladné sanace bank po světové finanční krizi; z celkem 85 miliard eur poskytnou 45 miliard státy EU, 22,5 miliardy Mezinárodní měnový fond a irské úřady přispějí 17,5 miliardy eur.

Prosinec

2. - Čtyři stovky delegátů z 35 členských a pozorovatelských levicových stran 27 evropských států se sjely do Paříže na 3. sjezd strany Evropská levice; sjezd pokračoval do neděle a za předsedu strany zvolil Pierre Laurenta z Francouzské komunistické strany.

7. – Summit Evropská unie-Rusko přinesl mimo jiné podporu vstupu Ruska do WTO ze strany unie.

10. – Evropská unie definitivně rozhodla, že sídlo navigačního systému Galileo bude v Praze v bývalé budově České konsolidační agentury v Holešovicích.

15. - Irský parlament především hlasy vládní pravice schválil pomoc od Mezinárodního měnového fondu a Evropské unie.

16. – Summit Evropské unie ustavil takzvaný krizový mechanismus eurozóny. Ten má po roce 2013 vystřídat záchranný fond eurozóny; hlavní změnou ve srovnání s dosavadním záchranným fondem je, že by se na likvidaci dluhů bankrotujících členských států měli podílet i soukromí investoři, především banky.